

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 1/2007
4.1.2007

- Sisältää:
1. Kirkon keskusrahaston avustusjärjestelmästä
 2. Esiselvitys kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon ja niiden tietojärjestelmien kehittämisestä

1. KIRKON KESKUSRAHASTON AVUSTUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Avustusjärjestelmä vuodesta 2008 alkaen

Kirkkohallituksen täysistunto päätti 28.11.2006 uudistaa keskusrahaston avustusjärjestelmää kehittämisavustusten osalta vuoden 2008 alusta. Uudistetut periaatteet ovat tämän yleiskirjeen liitteenä. Uudistuksen pääkohdat ovat seuraavat:

Yhteistyöhankkeiden tukeminen

- 1) Erilaisiin yhdistymis- ja yhteistyöselvityksiin myönnetään avustusta aiempaa tiukemmin ehdoin. Tärkeää on seurakuntien oma aktiivinen panos, joka ilmenee mm. riittävänä rahallisena omavastuuosuutena hankkeissa.
- 2) Konkreettisista yhteistyöhankkeista odotettavissa olevien hyötyjen tulee olla itsessään niin houkuttelevia, että erillistä tuntuvaa "bonusta" tai porkkanarahaa liikkeelle lähtöön ei tarvita. Hankkeen säästöjen suuruudesta lisätuesta luovutaan. Avustusta myönnetään yhteistoimintahankkeiden käynnistämiskustannuksiin siten, että seurakunnilta edellytetään näissäkin omavastuuosuutta.
- 3) Tuomiokapitulien rooli muuttuu lausunnon antajasta päätöksentekijäksi. Tuomiokapitulit päättävät kehittämisavustusten myöntämisestä yhteistyöhankkeisiin (sekä yhdistymis- ja yhteistyöselvitykset että konkreettiset yhteistyöhankkeet). Nykyiseen keskusrahaston talousarvion kohtaan 390 (kapitulien yhteiset) siirretään määrärahaa avustusmäärärahoista tarkoituksena varata tuomiokapituleiden käyttöön nykyistä enemmän rahaa yhteistyö- ja yhdistymishankkeiden selvittelyyn ja tukemiseen.

Yhdistymisavustukset

1.1.2008 alkaen yhdistymisavustusten myöntöperusteet muuttuvat samanlaisiksi kuin kuntien vastaavien yhdistymisavustusten perusteet.

- 1) Yhdistymisavustusta maksetaan kolme vuotta. Yhdistymisavustus muodostuu perusosasta ja lisäosasta. Perusosaa ja lisäosaa on selvitetty jäljempänä liitteessä tarkemmin.
- 2) Mikäli yhdistyminen tapahtuu vuosien 2008 tai 2009 alussa, yhdistymisavustus maksetaan 1,8 -kertaisena. Mikäli yhdistyminen tapahtuu vuosien 2010 tai 2011 alussa, yhdistymisavustus maksetaan 1,4 -kertaisena.
- 3) Vuosien 2008 ja 2009 alussa toteutettavissa yhdistymisissä perusosaa korotetaan sellaisen seurakunnan osalta, jolle on vuosina 2002 - 2007 myönnetty vähintään kolmena vuotena harkinnanvaraista toiminta-avustusta.
- 4) Seurakuntayhtymän muodostamista tuetaan seuraavilla edellytyksillä:
 - a. Seurakuntayhtymän perustamiselle on kielellisiä perusteita
 - b. Seurakuntayhtymän perustamiselle on maantieteellisiä perusteita
 - c. Harkinnan mukaan, jos seurakuntayhtymä muodostetaan yli kuntarajojen
- 5) Seurakunnan tai seurakuntien liittyessä jo yhdistymisavustusta saaneeseen seurakuntaan, yhdistymisavustusta maksetaan vain liittyvän seurakunnan osalta.

Seurakunta-avustukset vuonna 2007

Kirkkohallituksen täysistunto päätti 19.12.2006, että vuoden 2007 seurakunta-avustukset jakautuvat eri avustuslajeihin suunta-antavasti seuraavasti:

	Milj. euroa	
Verotulojen täydennys	2,5	
Perinteinen harkinnanvarainen avustus	0,5	
Yhdistymisavustussitoumukset	5,4	
Ylimääräiset toiminta-avustukset		
Verotulojen täydennys	0,6	
Harkinnanvaraiset	1,5	
Muut kehittämisavustukset	0,3	
Rakennusavustukset	2,7	
Muut avustukset (mm. konservointi)	0,2	Yhteensä 13,7

Suurin muutos aikaisempiin vuosiin verrattuna liittyy rakennusavustuksiin varattuihin määrärahoihin vuonna 2007. Rakennusavustuksia on myönnetty vuosittain n. 5,0 milj. euroa. Normaalisti rakennusavustuksia jaetaan kahdesti vuodessa. Vuodelta 2005 tuloutui käyttämättä jääneitä rakennusavustusmäärärahoja, joten vuoden 2006 syksyn jaossa rakennusavustuksia myönnettiin 1,0 milj. euroa enemmän kuin oli arvioitu.

Vuonna 2007 rakennusavustuksia myönnetään vain kerran eli keväällä. Jaettava summa on tällöin 2,7 milj. euroa. Tämän tekee mahdolliseksi toisaalta se, että vuodelle 2007 kohdistuvia rakennusavustuksia on jo etukäteen myönnetty 1,0 milj. euroa vuonna 2006. Toisaalta syksyn 2007 jako on mahdollista siirtää vuodelle 2008 edellyttäen, että rakennusavustuksiin voidaan tuolloin kohdistaa ns. perustasoa suurempi osuus seurakunta-avustuksista. Rakennusavustusten painottaminen vuonna 2008 pitäisi olla mahdollista, koska yhdistymisavustukset tulevat todennäköisesti huomattavasti laskemaan.

2. ESISELVITYS KIRKON TALOUS- JA HENKILÖSTÖHALLINNON JA NIIDEN TIETOJÄRJESTELMIEN KEHITTÄMISESTÄ

Kirkkohallitus asetti työryhmän tekemään esiselvityksen kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon sekä niiden tietojärjestelmien kehittämisestä 2010-luvulle tultaessa. Työryhmän tehtävänä on kuvata kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon nykytila ja sen ongelmat, analysoida eri tavoitetilavaihtoehtoja ottaen huomioon muun muassa seurakuntien yhteistyöhön ja rakennemuutoksiin liittyvät kysymykset, tekniset ratkaisuvaihtoehdot ja lainsäädännön tarjoamat mahdollisuudet sekä esittää työryhmän näkemys tavoitetilasta ja siihen etenemisestä. Kehittämistyössä tulee ottaa huomioon erikokoisten seurakuntatalouksien tarpeet ja mahdollisuudet. Esiselvitysvaiheessa ei ole syytä rajata kohdetta ainoastaan seurakuntatalouksia koskevaksi, vaan tarkastelun viitekehysenä on perusteltua olla koko kirkko.

Työryhmän kokoonpano on seuraava: puheenjohtajana kirkkoneuvos Leena Rantanen ja jäsenenä talouspäällikkö Keijo Rintamäki (Lapuan hiippakunnan tuomiokapituli), lakimiesasessori Tuija Alatalo (Kuopion hiippakunnan tuomiokapituli), talouspäällikkö Mona Lindfors (Ruotsinpyhtään seurakunta), hallintojohtaja Hannu Kallio (Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä), hallintojohtaja Antti Jääskeläinen (Rovaniemen seurakunta), talouspäällikkö Ingeborg Flythström (Siuntion seurakuntayhtymä), talousjohtaja Jouni Lähti (Hyvinkään seurakunta), talouspäällikkö Seppo Tammisto (Helsingin seurakuntayhtymä), taloussuunnittelupäällikkö Maija-Liisa Hietakangas (Kirkkohallitus) ja tietohallintojohtaja Aimo Karjalainen (Kirkkohallitus).

Työryhmän toimikausi on vuoden 2007 loppuun. Työryhmä laatii väliraportin keväällä 2007 ja loppuraportin vuoden 2007 loppuun mennessä.

Esiselvitystä laativaksi Kirkkohallituksen projektipäälliköksi kahden vuoden ajaksi on valittu Tornion seurakunnan talouspäällikkö, KTM Anne Saloniemi. Projektipäällikön työnkuvaan kuuluu lisäksi avustusjärjestelmän kehittämiseen sekä seurakuntien yhteistyö- ja kehittämishankkeiden koordinaatioprojektiin liittyviä tehtäviä. Anne Saloniemi työskentelee pääasiassa Kemin seurakunnan tiloissa. Parhaiten hänet tavoittaa sähköpostitse (anne.saloniemi@evl.fi) tai numerosta 050-440 9044.

Seurakuntien talousvastaaville lähetetään tammikuun aikana kysely koskien tällä hetkellä käytössä olevia kirkon talous- ja henkilöstöhallinnon ohjelmistoja sekä näkemyksiä tulevaisuuden vaihtoehtoista.

KIRKKOHALLITUS

Risto Juntila

Leena Rantanen

KIRKON KESKUSRAHASTON AVUSTUSJÄRJESTELMÄ VUODESTA 2008 ALKAEN

I Avustuslinjauksia vuodesta 2008 alkaen

Avustusjärjestelmässä otetaan huomioon harkinnanvaraisten kehittämisavustusten osalta vuoden 2008 alusta lukien seuraavia periaatteita:

Yhteistyöhankkeiden tukeminen

- 1) Erilaisiin yhdistymis- ja yhteistyöselvityksiin myönnetään avustusta aiempaa tiukemmin ehdoin. Tärkeää on seurakuntien oma aktiivinen panos, joka ilmenee mm. riittävänä rahallisena omavastuu-osuutena hankkeissa.
- 2) Konkreettisista yhteistyöhankkeista odotettavissa olevien hyötyjen tulee olla itsessään niin houkuttelevia, että erillistä tuntuvaa ”bonusta” tai porkkanarahaa liikkeelle lähtöön ei tarvita. Hankkeen säästöjen suuruudesta lisätuesta luovutaan. Avustusta myönnetään yhteistoimintahankkeiden käynnistämiskustannuksiin siten, että seurakunnilta edellytetään näissäkin omavastuusuutta.
- 3) Tuomiokapitulien rooli muuttuu lausunnon antajasta päätöksentekijäksi. Tuomiokapitulit päättävät kehittämisavustusten myöntämisestä yhteistyöhankkeisiin (sekä yhdistymis- ja yhteistyöselvitykset että konkreettiset yhteistyöhankkeet). Nykyiseen keskusrahaston talousarvion kohtaan 390 (kapitulien yhteiset) siirretään määrärahaa avustusmäärärahoista tarkoituksena varata tuomiokapituleiden käyttöön nykyistä enemmän rahaa yhteistyö- ja yhdistymishankkeiden selvittelyyn ja tukemiseen.

Yhdistymisavustukset

1.1.2008 alkaen yhdistymisavustusten myöntöperusteet muuttuvat samanlaisiksi kuin kuntien vastaavien yhdistymisavustusten perusteet.

- 1) Yhdistymisavustusta maksetaan kolme vuotta.
- 2) Yhdistymisavustus muodostuu perusosasta ja lisäosasta. Perusosaa ja lisäosaa on selvitetty jäljempänä kohdassa 2.2.2 tarkemmin.
- 3) Mikäli yhdistyminen tapahtuu vuosien 2008 tai 2009 alussa, yhdistymisavustus maksetaan 1,8 -kertaisena. Mikäli yhdistyminen tapahtuu vuosien 2010 tai 2011 alussa, yhdistymisavustus maksetaan 1,4 -kertaisena.
- 4) Vuosien 2008 ja 2009 alussa toteutettavissa yhdistymisissä perusosaa korotetaan sellaisen seurakunnan osalta, jolle on vuosina 2002 – 2007 myönnetty vähintään kolmena vuotena harkinnanvaraista toiminta-avustusta.

- 5) Seurakuntayhtymän muodostamista tuetaan seuraavilla edellytyksillä:
- a. Seurakuntayhtymän perustamiselle on kielellisiä perusteita
 - b. Seurakuntayhtymän perustamiselle on maantieteellisiä perusteita
 - c. Harkinnan mukaan, jos seurakuntayhtymä muodostetaan yli kuntarajojen
- 6) Vuoden 2007 alussa tapahtuvien yhdistymisten osalta avustus määräytyy yleiskirjeessä 3/2005 mainittujen periaatteiden mukaan. Seurakunnan tai seurakuntien liittyessä jo yhdistymisavustusta saaneeseen seurakuntaan, yhdistymisavustusta maksetaan vain liittyvän seurakunnan osalta.

II Avustusmäärärahat kirkon keskusrahaston toiminta- ja taloussuunnitelmassa vuosille 2007–09, esitys kirkolliskokoukselle 11/2006

Kirkolliskokous vahvisti marraskuussa 2006 kirkon keskusrahaston toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2007-09. Esityksen mukaan avustusmäärärahat säilyvät samana koko suunnittelukauden. Avustukset ovat yhteensä 13,2 milj. euroa vuodessa.

III Avustusmuodot

1. Verotulojen täydennys

Kirkon keskusrahastosta annetun lain 9 § mukaan:

Verotulojen täydennystä myönnetään seurakunnalle, kun seurakunnan laskennallinen kirkollisvero ja maksuunpantu yhteisövero yhteensä läsnä olevaa jäsentä kohden alittaa kunnan asukastiheyden ja seurakunnan jäsenmäärän mukaan määräytyvän tasoitusrajan, joka on, sen mukaan kuin kirkkohallitus tarkemmin päättää, 65-80 prosenttia kaikkien seurakuntien läsnä olevaa jäsentä kohden laskettujen laskennallisten kirkollisverojen ja maksuunpantujen yhteisöverojen summan keskiarvosta.

Verotulojen täydennys on tasoitusrajan ja seurakunnan läsnä olevaa jäsentä kohden lasketun laskennallisen kirkollisveron ja maksettavan yhteisöveron erotus kerrottuna seurakuntien keskimääräisellä painotetulla tuloveroprosentilla ja seurakunnan läsnä olevien jäsenten määrällä sen vuoden lopussa, jonka tuloihin verotus kohdistuu. Jos seurakunnan tuloveroprosentti alittaa kaikkien seurakuntien keskimääräisen painotetun tuloveroprosentin, seurakunnan laskennallisena kirkollisverona käytetään kuitenkin seurakunnan maksettavaa kirkollisveroa.

Kirkkohallitus voi alentaa edellä mainituin tavoin laskettua verotulojen täydennyksen määrää sellaisen seurakunnan osalta, jonka omaisuuden tuotto on huomattava tai tuloveroprosentti avustusta saavien muiden seurakuntien tuloveroprosentteihin verrattuna alhainen ja jolle verotulojen täydennys, ottaen huomioon myös seurakunnan hyväksyttävät tarpeet ja toisten seurakuntien saamat avustukset, muodostuisi kohtuuttoman suureksi.

Kirkkohallitus voi alentaa verotulojen laskennallista täydennystä. Kirkkohallitus pyrkii mahdollisimman täsmällisesti kohdistamaan verotulojen täydennykset avustusta tarvitseville seurakunnille ja vastaavasti alentamaan täydennystä niiltä seurakunnilta, jotka eivät tilinpäätöstietojen mukaan ole avustuksen tarpeessa. Esimerkiksi tammikuussa 2006 tasattiin verovuotta 2004 seuraavasti: mikäli seurakunnalle oli myönnetty v. 2004 toiminta-avustusta enemmän kuin mitä olisi ollut tarpeen, tämä ylimääräinen avustus leikattiin verotulojen täydennyksestä. Seurakunta oli saanut liikaa toiminta-avustusta, mikäli vuonna 2004 vuosikate-poistot oli positiivinen. Tehdyn leikkauksen suuruus oli tällöin joko 1) vuosikate-poistot (osa avustuksesta on ollut liikaa), 2) myönnetty avustus v. 2004 (koko avustus on ollut liikaa) tai 3) verotulojen täydennys (ei voi leikata enempää kuin esitetty laskennallinen täydennys).

Edellä kuvattua verotulojen täydennyksen kohdentamista jatketaan tulevinakin vuosina.

2. Harkinnanvarainen toiminta-avustus

Kirkon keskusrahastosta annetun lain 9 a § mukaan:

Harkinnanvaraista avustusta voidaan myöntää seurakunnalle tai seurakuntayhtymälle, jos se syrjäisen sijainnin, pitkien välimatkojen, saaristo-olojen, jäsenmäärän pienuuden, rakennushankkeiden, seurakuntien yhteistoiminnan ja seurakuntatalouden kehittämisen tai muiden erityisten syiden johdosta on taloudellisen tuen tarpeessa.

Kirkkohallitus voi myöntää harkinnanvaraista avustusta määräjäksi myös tarkoituksenmukaisen ja kustannuksiltaan edullisen seurakuntien välisen yhteistyön tai seurakuntarakenteen aikaansäämiseksi, vaikka harkinnanvaraista avustusta ei muutoin voitaisi myöntää.

2.1 Perinteinen harkinnanvarainen toiminta-avustus (9 a §, 1 mom.)

Avustus on tarkoitettu tilapäiseen apuun. Sitä on mahdollista saada kolmena peräkkäisenä vuotena, jollei pidempää ajanjaksoa katsota tarkoituksenmukaiseksi seurakunnan erityisistä olosuhteista johtuen. Tämän jälkeen seurakunta voi saada kehittämisavustusta, jonka edellytyksenä on talouden tasapainottamiseen tähtäävä kehittämissuunnitelma.

Kirkkohallitus katsoo, että harkinnanvaraista toiminta-avustusta voi olla tarkoituksenmukaista myöntää seurakunnalle pidemmänkin ajanjakson kuin kolmen peräkkäisen vuoden ajan seuraavista syistä:

I Seurakunta on maantieteellisistä syistä harkinnanvaraisen toiminta-avustuksen tarpeessa. Tällöin toteutuu ainakin toinen seuraavista edellytyksistä:

- a) Seurakunta on saaristoseurakunta
- b) Seurakunnan toiminta on pitkien etäisyyksien takia alueellisesti niin hajautunutta, että siitä aiheutuu seurakunnalle huomattavia kustannuksia

II Määräaikainen harkinnanvarainen avustus

Jos seurakunta on päättämässä seurakuntaliitoksesta, avustusta voidaan myöntää liitoksen toteutumiseen saakka, ei kuitenkaan yhteensä yli viittä vuotta peräkkäin. Tuen jatkumisen edellytyksenä on tuomiokapitulien lausunto yhdistymishankkeen etenemisestä ja toteutumisajankohdasta.

III Vuosittainen muista syistä myönnettävä avustus

Voidaan myöntää seurakunnalle, joka ensisijaisesti poikkeuksellisten tai tilapäisten taloudellisten vaikeuksien vuoksi on lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa. Sen arvioinnissa otetaan huomioon myös paikalliset erityisolosuhteet. Hakemuksessa tulee yksilöidä ne perusteet ja erityisolosuhteet, joita seurakunta pitää syinä kuluvaan vuodesta talouden tasapainottamisongelmiin. Tällöin on syytä painottaa sellaisia tietoja, joita ei voida saada yleisistä tilastoista. Avustusta haettaessa seurakunnan tulee toimittaa selvitys talouden tasapainottamisesta (hakemusvuonna ja kahtena seuraavana vuonna) koskevista toimenpiteistä.

Tuomiokapitulien lausunnoilla on tämän avustuksen myöntämisessä erittäin suuri merkitys. Edelleen edellytetään, että tuomiokapitulien yhteistyökonsultit tai selvitysmiehet mahdollisuuksien mukaan osallistuvat avustusta hakevien seurakuntien talouden tasapainottamissuunnitelmien laadintaan. Myös kaikki mahdolliset yhteistyöhankkeet tulee kartoittaa ja tutkia ennen tämän avustuksen hakemista.

2.2 Kehittämisyhteistyö (9 a §, 2 mom.)

2.2.1 Yhteistoiminnan tukeminen

Kehittämisyhteistyöstä myönnetään sekä konkreettisiin yhteistoimintahankkeisiin että yhteistyö- ja yhdistymisselvityksiin. Näihin myönnetään avustusta aiempaa tiukemmin ehdoin. Tärkeää on seurakuntien oma aktiivinen panos, joka ilmenee mm. riittävänä rahallisena omavastuuosuutena hankkeissa.

Konkreettisista yhteistyöhankkeista odotettavissa olevien hyötyjen tulee olla itsessään niin houkuttelevia, että erillistä tuntuvaa ”bonusta” tai porkkanarahaa liikkeelle lähtöön ei tarvita. Hankkeen säästöjen suuruudesta lisätuesta luovutaan. Avustusta myönnetään yhteistoiminta-hankkeiden käynnistämiskustannuksiin siten, että seurakunnilta edellytetään näissäkin omavastuuosuutta. Avustuksen saaminen edellyttää seurakunnilta 25 – 50 prosentin omavastuuosuutta. Avustusta myönnettäessä otetaan huomioon hankkeen vaikutus kokonaiskustannuksiin sekä toiminnan laadun ja tason parantamiseen. Kustannuksia ajatellen pääsääntönä pidetään sitä, että kustannusten tulee hankkeen seurauksena pysyvästi alentua.

Taloudellisen yhteistyön kehittämishankkeet voivat tapahtua seurakunta-, maakunta-, rovastikunta- tai hiippakuntatasolla. Myös yhteistyö muiden tahojen (esim. kunta) kanssa on mahdollista. Avustusta haetaan kirkkohallituksen yleiskirjeen 17/2005 liitteenä olevalla avustushakemuksella, joka lähetetään oman hiippakunnan tuomiokapituliin. Hakemuksessa esitetään muun muassa hankkeen tavoitteet ja organisointi sekä yksilöidään ja perustellaan odotettavissa olevat pysyväisluonteiset kustannusten säästöt ja toiminnalliset parannukset. Kehittämishankkeiden suunnitteleminen on mo-

nissa tapauksissa pitkäjänteistä työtä ja voi ajallisesti kestää jopa useamman vuoden. Tästä syystä kehittämisavustus voidaan jaksottaa useammalle vuodelle.

Kehittämisavustusten myöntämisessä siirrytään järjestelmään, jossa avustusta haetaan tuomiokapitulista. Ne tekevät myös avustusten jakopäätökset. Keskusrahasto jakaa määrärahat kapituleille erillisellä päätöksellä. Kapitulit raportoivat hankkeista ja niiden rahoituksesta vuosittain kirkkohallitukselle.

Esimerkki

Seurakunta A:lla ja seurakunta B:llä on kummallakin nuorisotyöntekijän virka. Seurakunta A:n työntekijä jää eläkkeelle. Tämän jälkeen seurakunnat tekevät yhteistyösopimuksen, jossa A osallistuu seurakunta B:n nuorisotyöntekijän kuluihin 50 % ja saa vastaavan työpanoksen itselleen. Seurakunnat laskevat yhteistyöhankkeesta aiheutuvat säästöt. Säästöä aiheutuu puolittuneista palkkakuiluista, kustannuksia mm. lisääntyneistä matkakuluista, kannettavan tietokoneen hankinnasta ja työtilan pintaremontista ja kalusteista.

Seurakuntien A ja B laskennalliset säästöt ovat kummallakin 20.000 euroa vuodessa. Yhteistoimintaan on siis mahdollista saada kehittämisavustusta, koska myönnön edellytyksenä oleva kustannussäästötaavoite toteutuu. Käynnistämiskustannukset ovat 3.000 euroa seurakuntaa kohti. Oma-vastuuosuudeksi määritellään tässä tapauksessa 25 %.

Kirkkohallituksen kehittämisavustus määräytyisi seuraavasti:

Yhteistyön alkamisvuosi

Seurakunta A	2.250 euroa
Seurakunta B	2.250 euroa

Mikäli seurakunnat perustavat nykyistä henkilöstöä vähentämättä uuden yhteisen viran, kysymyksessä ei ole hanke, johon kirkkohallitus myöntää kehittämisavustusta. Tällaisen yhteistyön seurauksena olemassa olevat kustannukset eivät alene vaan lisääntyvät.

Seurakunnan ostaessa taloushallintopalvelunsa yritykseltä, kysymyksessä ei ole kirkkohallituksen tarkoittama yhteistoimintasopimus vaan palvelun osto. Tällainen palvelun osto voi kuitenkin joissain tapauksissa tuoda seurakunnalle laskennallista säästöä esim. vähentyneinä työvoimakustannuksina. Mikäli palvelun ostamisesta yritykseltä aiheutuu seurakunnalle pysyvää säästöä, kirkkohallitus voi myöntää kehittämisavustuksena kertaluonteisesti palvelun käynnistämiskustannukset.

2.2.2 Yhdistymisavustus

Yhdistymisavustusta maksetaan kaikissa seurakuntajaon muutoksissa, jotka vähentävät seurakuntien lukumäärää. Seurakuntien lukumäärä vähenee, kun seurakunta yhdistetään toisen tai toisten seurakuntien kanssa tai kun seurakunnan alue jaetaan muiden seurakuntien kesken.

Yhtymään kuuluvien seurakuntien yhdistyessä avustusta ei myönnetä.

Laskennallista yhdistymisavustusta ei erikseen anota. Kirkkohallitus myöntää avustuksen koko ajaksi välittömästi sen jälkeen, kun yhdistyvien seurakuntien jäsenmäärä yhdistymistä edeltävän vuoden lopussa on selvillä.

Mikäli yhdistyminen tapahtuu vuosien 2008 tai 2009 alussa, yhdistymisavustus maksetaan 1,8 -kertaisena. Mikäli yhdistyminen tapahtuu vuosien 2010 tai 2011 alussa, yhdistymisavustus maksetaan 1,4 -kertaisena. Mikäli yhdistyminen tapahtuu vuosien 2012 tai 2013 alussa, yhdistymisavustus maksetaan korottamattomana. Vuoden 2013 jälkeen ei enää makseta yhdistymisavustuksia.

Avustus muodostuu perusosasta ja lisäosasta. Perusosa määräytyy seurakuntarakenteen muutoksen jälkeen toimivan uuden seurakunnan jäsenmäärän sekä muutoksessa mukana olevien muiden kuin suurimman seurakunnan yhteenlasketun jäsenmäärän perusteella. Lisäosaa maksetaan seurakuntajaon muutoksessa, jossa seurakuntien määrä vähenee vähintään kahdella.

Vuosien 2008 ja 2009 alussa toteutettavissa yhdistymisissä perusosaa korotetaan 6 euroa/jäsen sellaisen seurakunnan osalta, jolle on vuosina 2002 – 2007 myönnetty vähintään kolmena vuotena harkinnanvaraista toiminta-avustusta.

Avustuksesta maksetaan puolet muutoksen voimaantulovuotena ja yksi neljäsosa kumpanakin kahdena seuraavana vuotena.

Perusosa

Perusosan saamisen edellytyksenä on, että seurakunnat muodostavat yhden seurakunnan.

Seurakuntayhtymän muodostamista tuetaan edellytyksellä, että sen muodostamiselle on joko kielellisiä tai erityisiä maantieteellisiä syitä. Tämän lisäksi seurakuntayhtymän muodostamista tuetaan harkinnan mukaan, mikäli se tehdään vapaaehtoisesti ilman, että vastaavien kuntien osalta tapahtuu kuntaliitoksia.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että mikäli kuntaliitosten tapahtuessa saman maantieteellisen alueen seurakunnat muodostavat seurakuntayhtymän, tätä tuetaan ainoastaan, mikäli seurakuntayhtymän muodostamiselle on kielelliset tai erityiset maantieteelliset syyt (esim. pitkät välimatkat tai saaristo-olot).

Perusosa lasketaan seuraavan kaavan mukaan:

Srk:n jäsenmäärä muutoksen jälkeen	Muiden kuin suurimman srk:n yht.lask. jäsenmäärä	Perusosa/euroa
20.000-	10.000-	120.000
	5.000-10.000	108.000
	alle 5.000	96.000
alle 20.000	7.000-	90.000
	3.500-7.000	75.000
	alle 3.500	60.000

Vuosien 2008 ja 2009 alussa toteutettavissa muutoksissa perusosaa korotetaan 6 euroa/jäsen sellaisen seurakunnan osalta, jolle on vuosina 2002-2007 myönnetty vähintään kolmena vuotena harkinnanvaraista avustusta. Korotus on enintään 60.000 euroa.

Lisäosa

Lisäosaa maksetaan seurakuntajaon muutoksessa, jossa seurakuntien määrä vähenee vähintään kahdella. Lisäosa on 42.000 euroa, jos seurakuntien määrä vähenee kahdella. Se kasvaa mainitulla eumäärällä jokaista seurakuntien määrää tämän lisäksi vähentävää seurakuntaa kohden.

Lisäosaa ei makseta yhtymää muodostettaessa, koska seurakuntien lukumäärä ei vähene.

Esimerkki

Neljä seurakuntaa yhdistyy yhdeksi seurakunnaksi. Seuraavassa eräitä tietoja seurakunnista:

	Jäsenmäärä	Saanut harkinnanvaraista 3 v
Seurakunta A	900	Kyllä
Seurakunta B	1400	Kyllä
Seurakunta C	1500	Kyllä
Seurakunta D	8900	Ei
Yhteensä	12700	

Perusosa

Muiden kuin suurimman seurakunnan yhteenlaskettu jäsenmäärä on 3.800 eli välillä 3.500 – 7.000. Maksettava perusosa olisi tällöin 75.000 euroa.

Perusosan korotus

Koskee vuosina 2008 ja 2009 toteutettavia muutoksia: Kolmelle pienimmälle seurakunnalle on myönnetty harkinnanvaraista toiminta-avustusta vuosina 2002 – 2006 vähintään kolmen vuoden ajan. Näin ollen uusi seurakunta saa perusosan korotusta 6 euroa/jäsen eli 22.800 euroa (yhteensä 3.800 jäsentä).

Lisäosa

Kun seurakuntien määrä vähenee vähintään kahdella, on uusi seurakunta oikeutettu 42.000 euron lisäosaan seurakuntaa kohti. Tässä tapauksessa lisäosa olisi 84.000 euroa, koska vähennys on kolme seurakuntaa.

Yhteensä

Yhdistyminen vuosien 2008 tai 2009 alussa

Avustus maksetaan 1,8 -kertaisena. Tässä tapauksessa avustus olisi 286.200 euroa (perusosa ja lisäosa). Lisäksi seurakunta saa perusosan korotusta 22.800 euroa eli yhteensä 309.000 euroa.

Yhdistyminen vuosien 2010 tai 2011 alusta

Avustus maksetaan 1,4 -kertaisena. Tässä tapauksessa avustus olisi 222.600 euroa (perusosa ja lisäosa).

Yhdistyminen vuosien 2012 tai 2013 alussa

Uusi seurakunta saa kolmen vuoden aikana yhteensä 159.000 euroa (perusosa ja lisäosa).

Vertailu nykyiseen järjestelmään

Mikäli yhdistyminen tapahtuisi vuonna 2007, yhdistymisavustus olisi viitenä vuotena yhteensä n. 450.000 euroa. Tällöin avustus lasketaan vielä euroa/jäsen perusteella siten, että euroa/jäsen on sitä suurempi, mitä pienempi on yhdistyvä seurakunta. Tämä jäsenmäärään perustuva laskentamalli tuottaa suuremman avustuksen niissä tapauksissa, joissa yhdistyvien seurakuntien jäsenmäärä on kovin pieni.